

English below

Open brief academische vliegreizen update 6 juli 2022. Al meer dan 200 collega's ondertekenden de open brief met de vraag om maatregelen om het aantal academische vliegreizen fors te beperken. Intussen zijn de antwoorden van de vijf rectoren binnen. De volledige antwoorden staan in dit document. Samenvattend zijn de reacties als volgt:

- KU Leuven vindt het voorbarig om over het effect van de huidige maatregelen van hun reisbeleid te speculeren, en zal de cijfers afwachten alvorens bij te sturen. Onze brief werd wel op de duurzaamheidsraad geagendeerd.
- UGent sloot zich aan bij het antwoord van KU Leuven. De rector onderschreef verder wel dat het niet zal volstaan om enkel in te zetten op een shift van vliegtuig naar trein, en dat het totale aantal reizen zal moeten worden verminderd.
- UHasselt neemt een aantal elementen uit de open brief mee in een document dat via de stuurgroep Duurzaamheid en het Dagelijks Bestuur in een duurzaam reisbeleid zal resulteren.
- VUB zal deze zomer nog de balans opmaken van hun reisbeleid, en de bevindingen rapporteren aan de beleidsorganen en hen wijzen op de urgentie van actie. Ze heropenen vervolgens het debat met de academici richting reductiedoelstellingen in lijn met onze klimaatambities.
- UAntwerpen antwoordde dat er met heel veel expertise en hard gewerkt wordt aan een strategie richting klimaatneutraliteit, en dus ook aan een duurzaam reisbeleid. Dit thema zal in de loop van 2022 verder opgenomen worden en momenteel wordt dit besproken binnen het beleidsteam van de rector.

Onze open brief heeft (nog) niet tot grote verschuivingen in het reisbeleid geresulteerd, maar heeft zeker wel de nodige deining veroorzaakt om de volgende stappen te faciliteren. We blijven het verder opvolgen. Met meer dan 200 paar ogen kijken mee.

Bijkomende handtekeningen zijn nog steeds heel erg welkom. Spreek er over met jouw collega's en zend hen deze link. https://uantwerpen.eu.qualtrics.com/jfe/form/SV_8BPKPOIW9UbUORw

Hartelijk dank voor jullie steun!

Open letter academic air travel, update 6th of July 2022. Over 200 colleagues have signed the open letter asking for measures to significantly reduce academic air travel. In the meantime, the responses from the five rectors are in. The complete answers are here below, in Dutch. In summary, the rectors' promises can be summed up as follows:

- *Catholic University of Leuven believes it is premature to speculate on the impact of the current measures of its travel policy, and will await new data on academic flights before adjusting the policy. Our letter was put on the agenda of the sustainability council.*
- *Ghent University concurred with the response of KU Leuven. In addition, the rector agreed that it won't be enough only to shift from plane to train, and that the total number of trips will have to be reduced.*
- *Hasselt University will incorporate a number of elements from the open letter in a document that - via the sustainability steering committee and the executive board – will result in a sustainable travel policy.*
- *Vrije Universiteit Brussel will evaluate their travel policy this summer, report the findings to the policy-making committees and pointing out the urgency of action. They will then reopen the debate with academics towards reduction targets in line with our climate ambitions.*
- *University of Antwerp replied that they are working with a lot of expertise and hard on a strategy towards climate neutrality, and therefore also towards a sustainable travel policy. This topic will be included further in the course of 2022 and is currently being discussed within the Rector's policy team.*

Our open letter has not (yet) resulted in major shifts in travel policy, but it has certainly set things in motion. We will continue to follow this up. More than 200 pairs of eyes are watching too.

Additional signatures are still very welcome. Talk to your colleagues about the travel policy and send them this link. https://uantwerpen.eu.qualtrics.com/jfe/form/SV_8BPKPOIW9UbU0Rw

Thank you very much for your support!

Antwoord van Luc Sels, rector KU Leuven

Beste Ruben,

Dank om ons hier nog even op te wijzen. Ik kan niet voor de collega's spreken, maar denk wel te kunnen zeggen dat elk van ons de duurzaamheidsambities een hoge prioriteit geeft en daarbij ook de vlieguren veel aandacht geeft.

Specifiek voor KU Leuven wil ik graag wel één en ander (stevig) bijstellen. We hebben wel degelijk heel wat stappen gezet. Vlieguren zijn nu net een thema bij uitstek waarrond er een open dialoog is tussen personeel, duurzaamheidsraad en beleid. We hebben een heel nauwgette CO₂-monitoring en die wijst uit dat het aandeel CO₂-uitstoot door vlieguren 5,2% van het totaal is (en niet 30%). We hebben al enkele jaren een verplichte vliegbijdrage die voor alle duidelijkheid niet door de universiteit wordt betaald maar met het oog op responsabilisering door elke medewerker afzonderlijk (uit kredieten, projectmiddelen, ...). Er is een opting out-mogelijkheid voorzien en van de 14.000 medewerkers zijn er slechts 7 die daar gebruik van gemaakt hebben. Er is dus ook veel draagvlak voor die aanpak. Reizen naar bestemmingen die sneller bereikt kunnen worden met de trein, kunnen niet meer met het vliegtuig gebeuren. In onze internationale netwerken duwen we hard op een wijziging van de vergadergewoonten. In LERU is overeengekomen nog slechts één rector's assembly fysiek te houden, in U21 komt het executive committee ook slechts één keer per jaar fysiek samen, etc. De ontwikkeling van MOOCs staat hoog op de agenda (25 in run, 19 in ontwikkeling) en zo zal ook een stevige hefboom gecreëerd worden voor virtuele/hybride mobiliteit.

Het is erg voorbarig en speculatief om iets over het effect van deze maatregelen te zeggen, gezien de cijfers totaal vertekend zijn door de twee COVID jaren. Studies over compensatie wijzen terecht op de vele valkuilen, maar ook daar denk ik dat we heel secuur tewerk gaan, en het zou nu net aan de universiteiten kunnen zijn om aan te tonen dat in goed gekozen projecten compensatie wel degelijk een verschil kan maken.

Misschien nog dit. Ik begrijp jullie oproep en we zullen dit vanzelfsprekend verder opvolgen. Maar we mogen evenmin uit het oog verliezen dat het voor studenten en academici (en daarbuiten ook) erg belangrijk is om met andere continenten en culturen ervaringen op te doen en uit te wisselen. Deels kan dat online en daar zetten we volop op in, maar zonder reizen zal de afstand die we proberen te dichteren (denk aan het globale zuiden) weer terug vergroten. We moeten alert blijven en het duurzaam reisbeleid voortdurend tegen het licht houden. Maar dat doe ik liever op de manier die de voorbije jaren zo succesvol is geweest: in een voortdurende open dialoog met experts terzake en vooral ook met onze duurzaamheidsraad. Jullie brief zal overigens op de raad geagendeerd worden.

Hartelijke groet

Luc
Prof. dr. Luc Sels

Noot: In de open brief schrijven we dat het aandeel vlieguren van de totale klimaatimpact 30% is voor de UGent. Voor de KU Leuven is dat 8,6% (cijfers 2010). Gecorrigeerd per ZAP is dat 11,6 KtonCO₂e/jaar aan KU Leuven, in dezelfde grootte-orde als UGent (12,8KtonCO₂e/jaar). Rector Luc Sels schrijft dat recente cijfers wijzen op een aandeel van 5,2% (en niet 8,6%). We hebben de gegevens opgevraagd bij de KU Leuven, maar kregen nog geen eenduidig antwoord.

Antwoord van Jan Danckaert, rector VUB

Beste Ruben en collega's,

Dank om ons op deze uitdaging te wijzen waarvan we ons ten volle bewust zijn.

Ons reisbeleid, het 'Travel ABC' heeft een lange weg afgelegd van beleidsvoorbereiding, draagvlak bouwen bij academici tot implementatie. We bekwamen in 2019 goedkeuring op alle beleidsniveaus om dit principe vrijwillig toe te passen in een inlooperperiode van één jaar. Maar ook om het administratief eenvoudig te maken, te 'nudgen' om het effectief toe te passen. De VUB had nog geen raamcontract voor dienstreizen voor het reisbeleid in voege ging. Een raamcontract dat het beleid toepaste, moest een hefboom zijn voor implementatie. Eenmaal die aanbesteding rond was, brak de pandemie uit.

Door ons bestek in de markt te plaatsen waarbij het reisbeleid werd geïmplementeerd, stimuleerden we de contractant tot innoveren. Internationale treinreizen en CO2-compensatie bleken vrij nieuw voor de sector.

Rond Compensatie volgen we jullie standpunt, het is inderdaad de laatste stap na 'Avoiding' en 'Booking alternatives', net daarom ons getrapt reisbeleid. Voor compensatie doen we beroep op Gold Standaard gecertificeerde compensatieprojecten, omdat deze de meest betrouwbare waren (inzake additionaliteit en hun meerwaarde voor de lokale economie en bevolking).

Intussen zijn we 2022 en is het tijd voor volgende stappen:

Deze zomer maken we de balans op van de voorbije 6 maand, waarin we eindelijk de toepassing van het reisbeleid en het raamcontract konden testen.

We rapporteren deze evaluatie aan onze beleidsorganen en wijzen hen hierbij, net zoals jullie, op de urgentie van actie.

De VUB vervoegde de Belgian Alliance for Climate Action eind 2021 en engageerde zich om 'science-based' targets te behalen. Status vandaag is dat de data collectie voor de baseline 2019 rond is.

We brengen komende maanden de performance gap in kaart en houden het huidige, (ook indien verplicht) reisbeleid tegen het licht. Is het voldoende om de gap t.o.v. de nodige emissiereductie in 2030 te dichten?

We heropenen vervolgens het debat met onze academici richting reductiedoelstellingen in lijn met onze klimaatambities.

We zijn voorstander van ambitieuze, duidelijke, administratief eenvoudige en door alle universiteiten gedeelde principes ter zake. Met FWO en de andere universiteiten is er al afstemming. Over de taalgrens hanteren universiteiten een soortgelijke aanpak. Samenwerken werkt.

Idealiter werkt elke universiteit via haar Europese allianties mee. We delen in internationale netwerken, zoals Eutopia, UNICA, Stay Grounded, ... via webinars onze leerlessen met andere Europese universiteiten en zetten hen op weg naar een aanpak. En dat willen we vooral blijven doen. Door transparant te communiceren en onze aanpak, onze footprint rapportage extern beschikbaar te houden, bestekken vrij te delen, hielpen we al veel collega's/universiteiten op weg. We faciliteerden overleg tussen NMBS Internationaal en de Vlaamse universiteiten ...

We volgen jullie brief vanzelfsprekend verder op. De ondertekenaars van VUB kunnen onze geplande stappen mee opvolgen. Aarzel niet van jullie kant ons van verdere kansen op de hoogte te houden,

Dank voor jullie engagement, en met vriendelijke groet

Antwoord van Rik Van de Walle, rector UGent

Beste Ruben

Dank je wel om jullie brief onder onze aandacht te brengen.

Ik zou mij graag willen aansluiten bij de nuanceringen die al door collega Sels werden aangebracht. Specifiek wat de UGent betreft, stip ik nog aan dat ons duurzaam reisbeleid minder dan één jaar geleden nog door de Raad van Bestuur werd bijgesteld, waarbij onder meer het engagement werd genomen om de CO₂-uitstoot van onze vliegreizen tegen 2030 met minstens 1/3 te reduceren ten opzichte van referentiejaar 2019. Om die doelstelling te behalen, zal het bijgevolg niet volstaan om enkel in te zetten op andere vervoersmodi, en zal wel degelijk ook het totale aantal reizen moeten worden verminderd.

Tegelijk wil ik net als collega Sels het grote belang van (goed doordachte, relevante) fysieke mobiliteit door academici en studenten onderstrepen. Mede daarom lijkt het mij essentieel om goed te blijven waken over het interne draagvlak voor de maatregelen die in voege zijn, het effect van die maatregelen permanent te monitoren, en ze weloverwogen bij te sturen indien zou blijken dat de vooropgestelde doelstellingen niet worden gehaald.

Vriendelijke groet

Rik

Antwoord van Herman Van Goethem, rector UAntwerpen

Beste Ruben

Ik heb uw brief met de nodige aandacht gelezen. Het duurzaamheid- en klimaatbeleid staat, net zoals bij mijn collega-rectoren, ook bij de Universiteit Antwerpen hoog op de agenda.

Twee weken geleden werd er in dit kader nog uitvoerig gedebatteerd op onze Raad van Bestuur met de uitdrukkelijk vraag naar regelmatige rapportage en opvolging.

Met heel veel expertise wordt er door zowel studenten als personeel hard gewerkt aan een klimaatstrategie richting klimaatneutraliteit en dit geldt ook voor maatregelen en initiatieven met het oog op een duurzaam reisbeleid.

Wij hebben ons dan ook heel recent in de Raad van Bestuur geëngageerd om dit thema in de loop van 2022 verder op te nemen, momenteel wordt dit besproken binnen het beleidsteam van de rector.

Vriendelijke groet

Herman Van Goethem (hij/hem/zijn)

Rector

Antwoord van Kim Engelen, stafmedewerker Rectoraat Duurzaamheid en Inclusie, in opdracht van Bernard Vanheusden, rector UHasselt

Beste Ruben,

Bij de UHasselt zijn we momenteel bezig om stappen te zetten. Een aantal scenario's werden voorbereid. We hebben een aantal elementen uit de open brief ook meegenomen. Deze worden achtereenvolgens voorgelegd aan onze stuurgroep Duurzaamheid en het Dagelijks Bestuur om de strategie en de uitrol te bepalen.

met vriendelijke groeten,